

Rozhýbej svůj jazýček – nové hry

Rozvoj řeči hravě

Rozhýbej svůj jazýček – nové hry

Rozvoj řeči hravě

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Marcela Kotová

Rozhýbej svůj jazýček – nové hry

Rozvoj řeči hravě

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, 170 00 Praha 7
tel.: +420 234 264 401
www.grada.cz
jako svou 8260. publikaci

Ilustrace Veronika Kubáčová
Redakce textu Jana Chvojková
Korektury Andrea Hlubučková
Sazba a zlom Antonín Plicka
Zpracování obálky Antonín Plicka
Počet stran 176
Vydání 1., 2021

Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod a.s.

© Grada Publishing, a.s., 2021
Cover Illustration © Veronika Kubáčová, 2021

ISBN 978-80-271-4552-2 (pdf)
ISBN 978-80-271-1331-6 (print)

Obsah

Předmluva	7
Jak pracovat s knihou	8
Už si umím obouvat botičky a zavazovat tkaničky	9
Vlaštovičky štěbetají, asi na jih odlétají	21
Bubák sedí na dubu, straší děti bu bu bu	31
Těšíme se po roce na kouzelné Vánoce	43
Za Karkulkou do pohádky, půjdem tam a zase zpátky	55
Copak se to stalo? Asi přišlo jaro.	67
Já jsem malý zajíček, nesu nůši vajíček	79
Máme rádi maminku, dáme jí sladkou pusinku	89
Skotačí si notičky, svátek mají dětičky	101
Děti rádi na pouti, vstupenku si zakoupí	113
Hurá jsou tu prázdniny, utíkáme za nimi	125
Indiáni, ti se mají, celý den si jenom hrají	137
Piráť černou nocí pluje, svoji loď si kormidluje	149
Do školy se těšíme, co nás čeká, nevíme	161

Předmluva

Většina dnešních dětí má problémy se správnou výslovností – nejčastější poruchou výslovnosti u dětí je dyslalie neboli patlavost. Jde o vývojovou vadu, při níž dochází k nesprávnému tvoření jedné nebo více hlásek. Jednou z příčin nesprávné výslovnosti je nedostatečná komunikace. Komunikační schopnosti a správnou výslovnost se děti učí nápodobou – vnímají nová slova, intonaci hlasu, gesta ve tváři. A nejlepším vzorem je jim ten, kdo s nimi tráví od malička nejvíce času, tedy rodič.

Špatnou výslovnost u dětí však můžeme zlepšit i vlastním přičiněním. Jak? Stačí si s dítětem od malička povídat, povídat a povídat... třeba nad touto knihou. Najděte si chvílku a pojd'te si s dítětem pohrát a rozvíjet ho po všech stránkách. Určitě si užijete spoustu legrace!

Jak pracovat s knihou

Knihla obsahuje čtrnáct tematických bloků, každý z nich zahrnuje úvodní jazykovou rozcvičku, cvičení na rozhýbání těla, písničku, básničku a mnoho dalších zábavných činností, které jsou zaměřené na dané téma a působí na rozvoj osobnosti dítěte ve všech oblastech.

Nejdříve se rozdýcháme, rozhýbeme pusinku a při opakování slovíček se budeme soustředit na správné vyslovení konkrétní hlásky. Tučně vyznačená slova říká dítě samo, ať už podle obrázků, či opakuje po dospělém. Nakonec si s dítětem zahrajeme hru na uvolnění.

S básničkou či písničkou je možné různě pracovat – vytleskávat, vyťukávat rytmus na různé předměty (lžičky, vařečky, vlašské ořechy...). Další hry rozvíjí sluch, zrak, hmat, chuť, slovní vyjadřování, logické myšlení, pohybové i manipulační dovednosti a další.

Užijte si s dítětem krásné společné chvíle při procvičování výslovnosti.

Už si umím obouvat botičky a zavazovat tkaničky

Na rozehrátí začínáme pohádkou

Zvýrazněná slova dítě opakuje, říká nebo předvádí spolu s dospělým.

Dnes máme jet na výlet a Baruška ještě spí. Zavoláme na Barušku: „**BARUŠKO! BARUŠKO!**“ „Už jedeme?“ ptá se Baruška. „Nejdříve se, Baruško, musíš umýt, nasnídat a obléknout,“ připomíná jí maminka. Baruška si umyla obličej vodou (**napodobujeme mytí obličeje**), vyčistila zoubky (**jazykem přejíždíme horní i spodní zuby**) a nasnídala se (**koušeme sousto, napijeme se čaje a olízeme rty**). Oblékla se a nasedla s maminkou a tatínkem do auta. Tatínek nastartoval (**kmitáme rty: brrrm**). Auto se rozjelo a svištělo rychle po silnici (**napodobujeme zvuk: frrr**). Baruška měla radost, že nezaspala výlet a krásně se usmívala (**usmějeme se širokým úsměvem**).

Cvičíme si pusinku

Dítě pojmenovává obrázky.

✓ Co má Baruška všechno ve skříni?

BUNDA

BOTY

BATOH

KOMBINÉZA

BAČKŮRKY

KABÁT

Uvolníme se

Zahrajeme si s dítětem na...

- ✓ Zahrajeme si hru „Špinavé prádlo“. Na zemi je rozložené různé oblečení. Dítě hraje „bláto“ a chodí mezi oblečením. Dospělý zatím říká říkadlo, ve kterém zmiňuje různé oblečení:

*Dnes budu prát ra ta ta,
mikina je od bláta!*

Dítě usedne na dané prádlo a dospělý ho poškrábe po zádech (drbe špínu). Hra se poté opakuje s jiným oblečením.

Obměna s kolektivem

Děti (bláto) chodí mezi oblečením a na signál se posadí na jakékoliv oblečení. Dospělý říká říkadlo a poté se dítě se jmenovaným oblečením zvedne a utíká, aby ho dospělý nestihl vyprat. Hra se poté opakuje s jiným oblečením.

Hrajeme si s básničkou

Rozvíjíme rytmus.

Já mám pěkné botičky,

zavážu jim tkaničky.

*Utíkám v nich pro pár hub,
hned jsem zpátky cobydup.*

Stojíme na patě a zvednutou špičkou kroutíme zleva doprava, ruce máme v bok. Ohneme se a napodobujeme zavazování tkaničky. Běžíme na jednu stranu. Vracíme se zpátky.

Úkoly k básničce:

- Říkáme básničku a vyťukáváme rytmus prsty.
- Můžeme doprovodit výše uvedenou aktivitou.

Rozpohybujeme tělíčko

Náměty na cviky

- ✓ Povím vám pohádku o neposlušné tkaničce. Byla jednou jedna malá holčička – jmenovala se Baruška – a nechtěla si zavazovat boty. Tkaničky se jí válely po zemi a šlapala si na ně, až se jednou tkaničky rozzlobily a z boty se jí vyvlékly a utekly.

*My jsme bílé tkaničky,
nechcem už do botičky.
Nejsme nikdy zavázané,
my holčičce ukážeme!*

Předvádíme chůzi
na básničku.

- ✓ Najednou si Baruška všimla, že jí tkaničky utekly a snažila se je dohonit!
- ✓ Jé, pozor! Tady je to samá louže, přeskočte je, ať se na Barušku nezlobí ještě boty.
- ✓ Zrychlíme, už tkaničky skoro máme.
- ✓ A šup! Už je máme. Tak je zkusíme navléknout do bot.

Předvádíme běh.

Předvádíme skok.

Předvádíme běh.

*Navlékáme tkaničky,
budou šťastné botičky.*

Předvádíme navlékání
tkaničky na básničku.

- ✓ A Baruška tkaničkám slíbila, že už je nikdy nenechá rozvázané a nikdy po nich nebude šlapat.
- ✓ Musíme si odpočinout. Uvolníme celé tělíčko.
- ✓ A co kdybychom si teď s tkaničkami pěkně pohrály, aby nebyly smutné? Vyndáme je z bot a pěkně je pohoupáme. Rozkročíme se a houpeme tkaničku.
- ✓ A teď tkaničkám ukážeme sluníčko a také travičku. Stojíme, tkaničku natáhneme nad hlavou a oběma rukama ji ukazujeme sluníčku, poté si dřepneme.

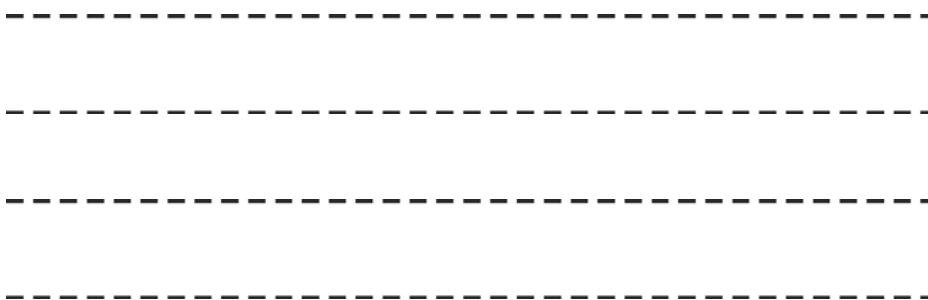
- ✓ Položíme si tkaničku na nožičky a zkusíme ji polechtat. Sedneme si na zem, nohy natáhneme a spojíme. Na nártu položíme tkaničku a hluboce se k ní ohneme a polechtáme ji. Poté se opět narovnáme.

Hrajeme si s pastelkou

Učíme se rozvíjet ruku ke správnému nácviku psaní.

- ✓ Malujeme tkaničku. Kreslíme vodorovné čáry.

Hrajeme si se slovíčky

Rozvíjíme slovní zásobu a vyjadřování.

- ✓ Co si Baruška obleče jako první? A co jako poslední?
Dítě tvoří podle obrázků věty ve správném pořadí.

Cvičíme si ručičky

Rozvíjíme jemnou motoriku.

- ✓ Položíme na stůl bedýnku a přes ni přetáhneme gumičku. Na ni dítě věší malé kousky prádla, které lze vystříhnout třeba z časopisu, a upevňuje je kolíčkem.
- ✓ Provlékáme tkaničku dírkami v botě.

Cvičíme si nožičky

Rozvíjíme hrubou motoriku.

- ✓ Obujeme dítěti větší boty a dítě v nich zkouší projít vytyčenou trasu.
- ✓ Dítě skáče v holínkách do „louží“, které představují obruče nebo kruhy namalované na chodník křídou.

Hrajeme si s dýcháním

Rozvíjíme dechový proud.

- ✓ **Sušíme prádlo:** využijeme papírového prádla pověšeného na gumičku a foukáme na něj.

Díváme se kolem sebe

Rozvíjíme zrakové vnímání.

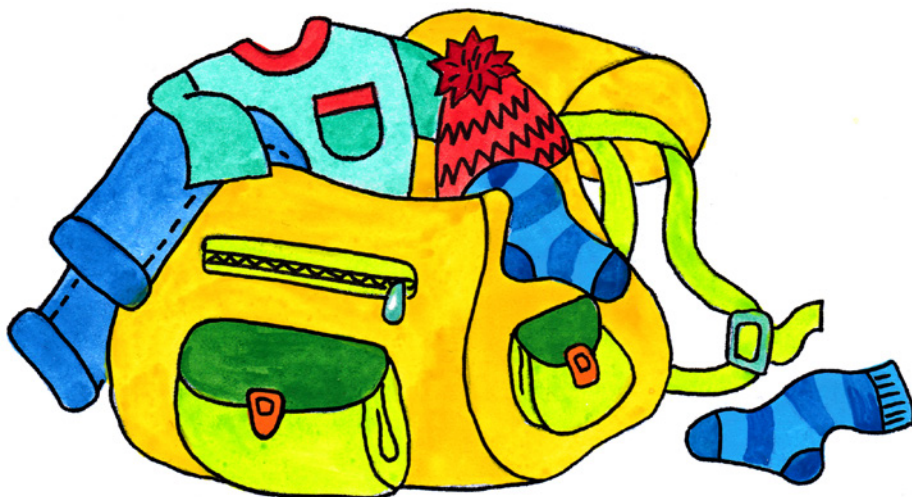
- ✓ Dospělý se obleče od hlavy až k patě a dítě si ho dobře prohlédne. Potom dítě zavře oči a dospělý si jeden kus oblečení svlékne (např. čepici). Když dítě oči otevře, má za úkol uhádnout, který kus oblečení chybí.

Hrajeme si s ručičkama

Rozvíjíme hmatové vnímání.

- ✓ Do batůžku dáme 5–8 druhů oblečení. Dítě do batůžku pak vstrčí ruku a podle hmatu hádá, o jaké oblečení jde.

Opakujeme větičky

Zautomatizujeme si hlásky.

- ✓ Dítě opakuje věty a cvičí si hlásku **B**:

Baruška má **batůžek**. **Blanka** si **balí** kufr.
Bohdan šlápl do **bláta**. **Babička** si **obléká** kabát.
Kuba si **obléká** bundu. **Sabina** si **obouvá** boty.

